

המקום & Talmud-online.nl

Parashat Vayishlach וַיִּשְׁלַח December 06 2025 / 16 Kislev 5786.

Bereshit (Genesis) 32:4-36:43

Jaacov de worstelaar.

Jaacov verliet de slechte man Lavan, en ging op weg naar een andere slechte man, Esav, zijn eigen "broer". In de laatste parasja staat geschreven: "En de engelen van HaShem ontmoetten hem" (וַיִּפְגְּעוּ-בּוֹ, מַלְאָכֵי אֱלֹהִים). Toen Jaacov terugging naar Kanaän, stuurde hij deze twee engelen voor zich uit om een krachtige boodschap over te brengen aan zijn broer Esav en hem te waarschuwen. Jaacov had engelen die hem zowel binnen als buiten het Heilige Land dienden. Rasji zegt dat Jaacov letterlijk zijn eigen groep engelen had verdiend, en gebruikt daarbij het woord "Mamash" (ממש), aangezien het woord staat voor "MeMa'asim Shelo" (מעשים שלי), wat betekent: door zijn eigen daden. De Ramban leert ons dat de Torah de ontmoetingen tussen Jaacov en Esav vastlegt om toekomstige generaties te begeleiden in de omgang met degenen die ons kwaad willen doen. Vandaag de dag zien we dat het Esavs nakomelingen zijn die ons kwaad willen doen, net als de Arabieren (Ishmael's nakomelingen). Het is verbazingwekkend om te zien dat het woord "Vayishlach" (וישלח) dezelfde numerieke waarde van 354 heeft als de maankalender die de Arabieren gebruiken. Het woord "Vayishlach" staat ook voor twee woorden: "Ve'Y" (וי), "Shalach" (שלח), wat betekent dat HaShem de engelen zond.

De Torah schrijft "Esav zijn broer" (עֲשָׂו אָחִיו) om ons iets over deze diepgaande ontmoeting te leren. De Torah schrijft "Esav zijn broer", opvallend hierbij is dat eerst zijn naam en dan zijn beschrijving (broer) wordt geplaatst. Dit betekent dat hij nog steeds dezelfde slechte man Esav is, en pas nadat Jaacov hem geschenken gaf gedroeg hij zich als zijn broer. Het belangrijkste wat we soms over het hoofd zien is dat de naam van HaShem vóór Esavs naam staat, "El-Esav" (אֱלֹ-עֲשָׂו), om ons hieruit te leren dat HaShem (zijn engelen) bij Jaacov zullen zijn, omdat Hij hem de engelen als bescherming heeft gegeven. Hieruit leren we echter ook dat we eerst de vreedzame wegen moeten bewandelen vóór een oorlog, maar tegelijkertijd dat we altijd moeten begrijpen dat vrede soms alleen met kracht kan worden gevestigd.

Door eerst de engelen te sturen, bracht Jaacov een boodschap over aan Esav, waarin hij hem vertelde dat hij door HaShem via de engelen werd bewaakt. Jaacov zei tegen zijn broer: "Ik ben uw dienaar" (עֲבָדְךָ) om hem te sussen en zijn hart te verzachten. Jaacov werd later gestraft omdat hij de termen "slaaf", "dienaar" en "meester" drie keer gebruikte (in totaal 8 keer) terwijl hij naar zijn broer Esav verwees. We merken ook op dat Jaacov tegen Esav zei (vers 33:11) dat "Ik heb alles"; het woord alles in het Hebreeuws is "Kol" (כָּל) en heeft een numerieke waarde van 50, verwijzend naar het aantal jaren dat Jaacov nog te leven had. Hij ontmoette Esav opnieuw toen hij 97 was en stierf 50 jaar later op 147-jarige leeftijd. We leren ook van het woord ("כָּל") "Kol" (met alles) dat de Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl. Lessen kunt u ook op www.youtube.com@talmoedkanaal vinden.

המקום & Talmud-online.nl

12 stammen van Jaacov zullen afstammen, aangezien het aantal letters van de namen van alle twaalf stammen samen ook 50 is.

Onze Wijzen zeggen dat HaShem aan Jaacov vroeg waarom hij de engelen gebruikte en zijn broer probeerde te sussen; "Vertrouw je er niet op dat Ik, HaShem, je zal beschermen?" Jaacov antwoordde dat hij bang was omdat hij beide zegeningen "nam" en ook Lea als zijn vrouw (aangezien zij voorbestemd was om met Esav te trouwen). HaShem zei tegen Jaacov dat hij zichzelf acht keer had vernederd door zijn broer zijn "meester" te noemen. Zijn nakomelingen zullen worden gestraft en acht keer geregeerd worden door een koningschap komende van de nakomelingen van Esav, voordat de eerste Joodse/Israëliische koning (Shaul) over Jaacov zonen (Bnei Israël) zal regeren. Jaacov vroeg HaShem om deze vloek te spreiden, net zoals hij de geschenken aan zijn broer spreidde, zodat zijn zonen hun geloof niet zouden verliezen.

Jaacov zei via de engelen tegen zijn broer: "Ik woonde bij de slechte Lavan ("לבן") en ik was te laat om terug te keren" ("עם-לבן גרתי, ואחר עד-עתה"). De Midrash leert ons dat hij tegen zijn broer wilde zeggen: "Ik heb het voor elkaar gekregen om met een zeer slechte en gemene man te leven, die zelfs de grotere bedrieger en oplichter was dan jij. Toch heb ik hem overwonnen en geleefd als een heilige Joodse man die alle mitswot hield, zelfs terwijl ik met een afgodendienaar leefde. Jaacov zei tegen Esav dat als hij vrede kiest hij, Jaacov er klaar voor is. Maar als hij oorlog kiest, dan is hij er ook klaar voor. Het woord "Va'Echar" ("ואחר") (laat) betekent dat Jaacov wachtte tot hij een fortuin had vergaard om zijn broer geschenken te geven als "Maaser" ("מעשר") een tiende van zijn fortuin, aangezien hij "Maaser" niet had gegeven toen hij 36 jaar buiten Kanaän woonde. Het is hier vermeldenswaardig dat Lavan de grootvader van Bileam was en Beor de vader van Bileam en Jitro de grootvader van Balak. De numerieke waarde van het woord "Garti" ("גרתי" - leefde) is 613 en het spelt het woord leefde "Tariag" (תרי"ג), verwijzend naar de zeshonderddertien mitswot die hij hield. De Kabbalah beschrijft hoe goddelijke orde, inclusief de engelen, in de wereld werkt, en hoe de mitswot (geboden) dienen als gids om te leven volgens die goddelijke orde en zij zullen ons na onze aardse dood naar de hemel begeleiden.

Wat Jaacov ook tegen Esav zei, was dat hij met al zijn aardse bezittingen erg rijk is, maar niet dankzij de zegen van zijn vader (waarvan Esav Jaacov de schuld gaf). Jaacov zei dat het fortuin dat hij had vergaard groot en machtig is dankzij de zegen van HaShem. De vraag is waarom Jaacov zei dat hij een os en een ezel heeft. We weten dat hij een enorm fortuin en een grote hoeveelheid vee heeft vergaard. Toch leert ons het volgende n.l dat Jaacov aan Esav vertelde dat hij nu klaar is om de Mashiach te brengen, als Esav wil meewerken. We weten dat door onze voorouders Mashiach Ben Joseph wordt vertegenwoordigd door een os en Mashiach Ben David op een ezel zal komen. Jaacov zei ook dat hij een "Ger" ("גר") was met Lavan, hiervan leren we dat hij zich nooit heeft geassimileerd met de lokale burgers. Jaacov vertelde zijn broer dat geen van de zegeningen van zijn vader uitkwam, en dat alles wat hij bezat afkomstig was van "Shamaim" ("שמיים"), omdat hij echt

המקום & Talmud-online.nl

gezegend was door HaShem. Dit werd gedaan om de verkoop van eerstgeborenenrechten door Esav te minimaliseren.

De Baal HaTurim zegt: "Gij zult niet ploegen met een os en een ezel", wat betekent een niet-kosjer dier (ezel) met een koosjer dier (os). Dit verwijst naar twee verschillen in krachten en vaardigheden, evenals naar de ethiek dat een rechtvaardig man geen partnerschap mag aangaan met een slecht man (een man die G'd niet vreest).

Het is belangrijk om hier een diepgaande les uit de Zohar te benoemen met betrekking tot Jaacovs bewering om "alle 613 mitswot na te leven". Het woord "tariag" verwijst naar de zeshonderddertien mitswot die Jaacov naleefde, en een dergelijke bewering is ook problematisch. Jaacov kon niet alle 613 mitswot naleven, aangezien hij buiten het land Israël was en niet beschikte over de Beit-HaMikdash, de kohaniem, de Levieten en de offers. Veel mitswot konden alleen worden nageleefd als aan alle bovengenoemde voorwaarden was voldaan. De Zohar legt uit dat het gebruik van het woord "naleven" verwijst naar het leren over alle 613 mitswot, en niet noodzakelijkerwijs naar het daadwerkelijk naleven ervan. Wat Jaacov tegen Esav zei, is dat zijn mitswot het zouden winnen van zijn vierhonderd mannen. In de Zohar worden de mitswot ook gezien als engelen. Daarom zegt de Zohar dat door 400 mitswot (lees engelen) te nemen om te winnen van Esavs 400 mannen (maat voor maat), Jaacov 213 mitswot/engelen overhoudt. De gematria van de woorden "El Yaakov" ("אֵל יַעֲקֹב") is 213, wat tevens verwijst naar HaShems bescherming van Jaacov tegen Esav.

Yaakov verdeelde alles wat hij bezat en koesterde in twee kampen, elk kamp een dag (24 uur) uit elkaar, om het resterende kamp te beschermen in geval van een oorlog met Esav. Dit leert ons ook dat we, als we met moeilijkheden worden geconfronteerd, altijd een pauze moeten nemen om te voorkomen dat er meer problemen volgen. Hij wist dat als de eerste helft zou worden aangevallen, de tweede helft Esavs soldaten zou kunnen verslaan of de oorlog zou kunnen vermijden. Jaacov wist ook uit zijn profetie dat als zijn broer hem zou doden, hij (Esav) ook tegelijkertijd zou sterven (zoals later gebeurde), en dus handelde hij dienovereenkomstig. We leren ook over de 24 uur, een verbazingwekkend geheim. Het getal 24 verwijst naar het aantal boeken in onze Torah, bekend als "Tenach" (תנ"ך de Bijbel). Het woord "Tenach" (תנ"ך) staat voor 5 Torah-boeken 8 ("תורה"), Neviim-boeken ("נביאים" profeten) en 11 Ketoevim-boeken ("כתובים" geschriften). Interessant om te vermelden is dat het beste goud 24 karaat is, aangezien de Torah bekend staat als goud!

In vers 32:12 leren we een diepgaande levensles door de uitspraak van Jaacov en zijn verzoek aan HaShem. Jaacov smeekt HaShem om hem te redden van zijn broer Esav. Hierin zit een zo belangrijke les voor ons, we leren dat we voorzichtig moeten zijn met sommige van onze zogenaamde "broeders", en dat we soms van hen gered moeten worden, omdat ze zich voordoen als onze broeders, maar zich in werkelijkheid gedragen als Esav. We zien dit "broederlijke" gedrag duidelijk bij sommige leden van bepaalde goepen die alles doen wat ze kunnen tegen onze Torah en

המקום & Talmud-online.nl

de wil van HaShem in; zij zijn degenen van wie we zouden moeten vragen om "gered" te worden, zoals Jaacov Avinu ons leerde.

De Torah schrijft dat Jaacov s' nachts zijn twee vrouwen, twee dienstmaagden en zijn elf kinderen meenam. Dit is best wel vreemd aangezien hij twaalf kinderen had (11 jongens en 1 meisje), waarom staat er maar elf geschreven? We weten van de wijzen dat hij Dina voor Esav verborg. We leren hier ook tegelijkertijd dat Benjamin op dat moment nog niet geboren was en dus de enige is die nooit voor Esav boog zoals alle anderen dat deden. Benjamin verdiende de "Zechut" ("זכות") om Beit Hamikdash te laten bouwen op zijn deel van het land in Israël. Toen Jaacov die nacht de Jordaan overstak, vergat hij "kleine kruiken", deze kruiken waren de olie voor Chanuka. Als gevolg daarvan bleef Jaacov de hele nacht alleen "vechten" met Esavs beschermengel tot aan de dageraad, en hij versloeg uiteindelijk de engel. Het is vermeldenswaardig dat Jaacov dus de enige was die zowel engelen als mensen kon verslaan. Jaacov ging terug om het wonder van Chanoeka voor zijn toekomstige generaties te verzekeren. Jaacov ging naar de overkant van de rivier en keerde terug om deze kruiken naar Bnei Israël te brengen.

Na urenlang worstelen verwondde de engel Jaacov zijn heup. Onze wijzen leggen uit dat hij zijn heup ontwrichtte en dat we daarom de ischiaszenuw bij vee niet mogen eten. Onze wijzen zeggen dat er nog een andere reden is waarom de engel Jaacov zijn heup verwondde: om hem te straffen omdat hij met twee zussen getrouwd was. Esavs engel begreep uiteindelijk dat hij Jaacov niet kon overwinnen en vroeg om "bevrijd" te worden en daarmee teruggestuurd te kunnen worden. Jaacov weigerde dit en vroeg de engel hem eerst te zegenen, aangezien hij Esavs engel was. Hij vroeg hem om Esavs woede en zijn wraakzucht om te keren. Onze wijzen zeggen dat Jaacov de engel van Esav vroeg om alle zegeningen uit het verleden waarmee Jitschak hem zegende opnieuw te laten valideren. We leren dit uit het woord "Berachtani" ("בִּרְכָתִי") dat Jaacov in de verleden tijd gebruikte: "Ik zal je niet laten gaan, alleen als je me zegent." De Zohar legt uit dat de "strijd" die de hele nacht duurde, in werkelijkheid een strijd was tussen Jaacov zijn goede en kwade neigingen.

De engel van Esav smeekte Jaacov om hem te laten gaan, omdat de dageraad naderde. De engel vertelde Jaacov dat hij terug moest gaan en lofzangen/liederen moest reciteren voor HaShem in de hemel. Zoals de Torah schrijft: "Laat me gaan, want de dag breekt aan". Jaacov vroeg de engel om zijn naam te onthullen, maar de engel weigerde dit te doen, zeggende dat engelen slechts een tijdelijke naam hebben voor de missie waarvoor ze gezonden zijn om die te volbrengen. Omdat hij in zijn missie faalde, wilde hij bij niemand bekend zijn onder die naam, omdat het schandelijk is voor een engel.

המקום & Talmud-online.nl

De engel gaf Jaacov een tweede naam, ISRAËL ("ישראל"). De naam Israël heeft verschillende betekenissen en verborgen boodschappen; één is dat HaShem bij Jaacov bleef, zoals het de woorden "Yashar-El" ("ישר-אל") spelt; ten tweede is het woord Israël een acroniem van de namen van al onze voorouders en moeders: Yaacov, Sarah, Rachel, Lea, Avraham, Yitzchak en Rivkah (in het Hebreeuws geschreven). Allen behalve Rachel, zullen begraven worden in "Mearat HaMachpelah". We leren ook dat het totaal aantal letters in de namen van onze voorouders samen zesentwintig is, wat verwijst naar dezelfde waarde van HaShems naam in de gematria YHVH. Nadat Jaacov de zegeningen van de Engel had ontvangen, noemde hij de plaats "Pni-El" ("פני אל") het gezicht van HaShem) omdat hij HaShem daar zag.

Jaacov en zijn broer ontmoetten elkaar en omhelsden elkaar, en Esav viel Jaacov om zijn nek en ze huilden allebei. De zeven keer buigen (door Jaacov) zal later worden teruggedraaid als profetie en zal Bnei-Israel in staat stellen de stad Jericho te veroveren door er zeven keer omheen te lopen. De hele familie van Jaacov wordt aan Esav voorgesteld en iedereen buigt voor hem. Jaacov drong er bij zijn broer Esav op aan om alle geschenken die hij hem had meegebracht mee te nemen, aangezien HaShem hem met zoveel rijkdom had gezegend; Esav stemde uiteindelijk toe en accepteerde alle geschenken. De Zohar legt uit dat alleen doordat Jaacov Esavs engel versloeg, Esav vrede sloot met Jaacov. Het is belangrijk om hier te vermelden dat Jozua, nadat hij de stad Jericho had ingenomen en er zeven keer omheen had gelopen, de zegeningen schreef: "עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדֹנָי הַכֹּל" "Alienu Le'Shabeach", die we aan het einde van elke tefilah lezen.

Jitschak stierf op de leeftijd van honderdtachtig jaar; en zoals de Torah schrijft, stierf hij tevreden. Zijn zonen Esav en Jaacov begroeven hem. Ten eerste wordt Esavs naam als eerste genoemd in het begrafenisproces, en ten tweede wordt Rivka's naam helemaal niet genoemd. Dit leert ons dat Jaacov zijn broer de laatste eer bewees (uit angst nu zijn vader dood is) en dat Rivka ook stierf. Ze zaten "Sjiva", zeven dagen in rouw om hun vader. De Torah somt alle nakomelingen op van Esav, die Edom ("אֲדָוִם") is. Esav is de vader van alle Edomieten. De Torah schrijft dat Yitschak sterft oud en vol dagen, net als Avrahams leven.

Shabbat Shalom,

Jaäcov Noorland talmid van Rabbi J. de Leeuwe